

Kommunstyrelsen**Tid:** Tisdagen den 17 januari 2023 kl. 15:00-15:45**Plats:** Kommunstyrelsens sammanträdesrum**Beslutande:** Se sidan två.**Övriga deltagare:** Se sidan två.**Utses att justera:** Anders Ågren**Sekreterare:** *Digital signatur* §§ 1-18
Anna Holmstedt**Ordförande:** *Digital signatur*
Hans Lindberg**Justerare:** *Digital signatur*
Anders Ågren

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag****Organ:** Kommunstyrelsen**Sammanträdesdatum:** 2023-01-17**Anslaget har satts upp:** 2023-01-23**Anslaget tas ner:** 2023-02-14**Förvaringsplats:** Nämndskansliet, kommunledningsstaben**Underskrift:** *Digital signatur*
Therese Stellén

Beslutande

Hans Lindberg (S), ordförande
Anders Ågren (M), 1:e vice ordförande
Janet Ågren (S), 2:e vice ordförande
Tomas Wennström (S)
Moa Brydsten (S)
Andreas Lundgren (S)
Carin Nilsson (S)
Lena Andersson (M)
Åsa Bäckström (V) tjänstgörande ersättare för Bore Sköld (V)
Ellen Ström (V)
Mattias Larsson (C)
Lars Forsgren (SD)
Nils Seye Larsen (MP)
Maria Lindvall (L)
Veronica Kerr (KD)

Ej tjänstgörande ersättare

Christina Bernhardsson (S)
Mikael Berglund (S)
Elmer Eriksson (M)
Igor Hell (M)
Ulrik Berg (M)
Maja Westling (C)
Wilhelm Wikberg (SD)
Wilma Hvirfvel (L)

Tjänstepersoner

Elin Pietroni, vd Umeå Parkerings AB § 1
Margaretha Alfredsson, stadsdirektör
Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör
Anna Holmstedt, nämndsekreterare

§ 1

Diarienum: KS-2022/00577

Bolagsinformation: Umeå Parkerings AB (Upab)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att till protokollet notera att styrelsen tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt över bolagen inbjuds verkställande direktör eller annan representant för bolaget att berätta om verksamheten. I presentationen ingår nulägesbeskrivning, framtida utmaningar samt avstämning av ägardirektivet.

Bolagsinformation lämnas av Elin Pietroni, vd Upab.

Beredningsansvariga

Fredrik Lundberg, Umeå kommunföretag

§ 2

Diarienum: KS-2022/00188

KF uppdrag 2022:19 - Digital omställning och digitala verktyg**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att information enligt rapporten godkännes**att ”Komplettering utifrån återremittering - KS-uppdrag 2022:19, Digital omställning och digitala verktyg” biläggs planeringsdirektivet inför överlämnande till partipolitisk beredning i april.****Ärendebeskrivning**

Med koppling till kommunens övergripande mål för digital transformation, Mål 5, har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden genomföra en omvärldsanalys kring förutsättningar för digital omställning samt beskrivning av nuläge och behov av tillgång till digitala verktyg i kommunens verksamheter.

Uppdraget i Planeringsförutsättningarna 2022-2025 är formulerat enligt nedan:

Uppdrag 19: Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden genomföra en omvärldsanalys av jämförbara kommuners arbete med att skapa förutsättningar för digital omställning. Analysen ska särskilt belysa hur andra kommuner ger tillgång till digitala verktyg, ex datorer och smartphones, i kommunens olika verksamheter. Uppdraget omfattar också beskrivning av nuläge och behov av tillgång till digitala verktyg i Umeå kommuns olika verksamheter ur ett samlat kommunperspektiv. Uppdraget ska utmytna i förslag till ekonomisk plan för digitala verktyg och innehålla beskrivning av ekonomiska konsekvenser i form av investeringar och drift, såväl som verksamhetsperspektiv. Uppdraget ska redovisas våren 2022 som ett underlag inför budget 2023.

Uppdraget rapporterades till KSNAU 2022-03-01 som beslutade att återremittera ärendet till stadsledningskontoret för att ta fram ett gediget underlag som svarar upp mot den del i uppdraget som ska utmynna i ett förslag till ekonomisk plan för digitala verktyg och innehålla beskrivning av ekonomiska konsekvenser i form av investeringar och drift, såväl som verksamhetsperspektiv.

Respektive förvaltning har övergripande fått beskriva förändrade behov av digitala verktyg utifrån såväl befintliga som nya arbetssätt. Med en tidshorisont fram till 2026 har förvaltningarna fått beskriva mål och önskade lägen samt vilka yrkesgrupper och andra användargrupper som påverkas. De digitala verktyg som berörs är datorer, mobiltelefoner, fasta telefoner och surfplattor.

Verksamheterna efterfrågar en säkerställd och långsiktig satsning på kommunens digitala infrastruktur för att ge ökade möjligheter för digital transformation. Inventeringen visar på kraftigt ökade behov av tillgång till främst mobiltelefoner och surfplattor, men även datorer. För mobiltelefoner och surfplattor ligger ökningen på 150-200% och för PC-datorer på cirka 50%. Avseende tillgång till digitala verktyg inom Stöd och omsorg, Äldreomsorg och Utbildning ligger de nivåer som lyfts i behovsinventeringen i Umeå kommun i linje med övriga kommuners ambitioner.

De största förändringarna avseende behov finns inom Stöd och omsorg, Äldreomsorg och Utbildning. Det som främst är drivande är beslutade och kommande införanden av nya IT-system som både möjliggör och förutsätter mobila arbetssätt, men också en ökad prioritet på digitalisering inom utbildning vilket bland annat medför förändrade kursplaner och mera fokus på elevernas digitala kompetens. Vid utebliven satsning på verksamhetens digitala enheter hämmas kommunens verksamhetsutveckling och möjlighet till omställning och de effektiviseringsvinster som krävs uteblir.

Vid Tekniska nämnden 2022-11-24 beslutades att "Komplettering utifrån återremittering - KS-uppdrag 202219, Digital omställning och digitala verktyg" lämnas vidare som underlag till Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott för fortsatt hantering, se protokoll bilaga 3.

Underlaget (bilaga 1 ver 1.1) har inför KSNAU 2022-12-13 kompletterats med ett förtydligande avseende vad angivna behov medför praktiskt avseende tillgång till digitala verktyg för medarbetare och elever. Om kommunen fattar beslut att tillhandahålla digitala enheter i enlighet med angivna behov kommer det inom utbildningsförvaltningen medföra att majoriteten av medarbetarna har tillgång till minst en egen digital enhet. Det finns dock yrkesgrupper som fortfarande utifrån angivna behov är beroende av delad utrustning. Det exakta antalet som saknas för att dessa skulle ha minst en enhet per person är svårt att definiera men rör sig uppskattningsvis om ett par hundra enheter. Utbildningsförvaltningen har också flaggat för att eventuella förändringar i lagstiftning, befolkningsprognoser, elev- eller personalökningar som idag är okända kan påverka behovet av digitala enheter. Avseende elevdatorer medför angivna behov ingen ambitionshöjning, utan nuvarande normer gäller. En ambitionshöjning sker dock genom ökad tillgång till surfplattor i de lägre årskurserna samt för vissa specifika inriktningar. Inom Äldreomsorg och Stöd och omsorg kommer också en klar majoritet av personalen ha tillgång till en egen enhet om angivet behov tillgodoses. Undantaget är personal på boenden där det också fortsättningsvis fungerar bra med delade enheter under förutsättning att det är färre personer som delar på varje enhet.

I övriga förvaltningar är behoven till största del tillgodosedda redan idag med undantag för vissa kompletteringar för specifika yrkesgrupper och enheter. Se bilaga 1 för fullständig beskrivning.

Under 2022 har IT kunnat hantera ett högt prioriterat behov från förskoleverksamheten genom att använda ett upparbetat överskott för investeringsramen vilket uppstått då livslängden för datorer i vissa fall överstiger de 3 år som utbytesplanen baseras på. Dessa finns med som behov av reinvestering år 2025.

Flera av de jämförbara kommunerna har strategier och planer för teknikförsörjning. Det finns behov av att upprätta motsvarande i Umeå kommun.

Beslutsunderlag

- Bilaga 1: Rapport efter komplettering - KS-uppdrag 202219, Digital omställning och digitala verktyg, ver1.1
- Bilaga 2: A-K: Sammanställning av förvaltningarnas underlag
- Bilaga 3: Protokollsutdrag Tekniska nämnden 2022-11-24

Beredningsansvariga

Thomas Molén

Mattias Wallmark

Per Österlund

Johan Gammelgård

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

I och med att ärendet utgör delmängd i planeringsprocessen ska protokoll med bilagor även infogas i KS-2022/00850.

§ 3

Diarienum: KS-2022/00895

Kommunstyrelsens Internkontrollplan 2023

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa kontrollområden, riskanalys och internkontrollplan för kommunstyrelsen år 2023.

Ärendebeskrivning

Förslag till kontrollområden, riskanalys och internkontrollplan för 2023 har upprättats efter samråd med kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott (samrådet genomfördes den 22 nov 2022).

Beslutsunderlag

Riskanalys och internkontrollplan 2023

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Dan Gideonsson

§ 4

Diarienum: KS-2022/00145

**Holmötrafiken – Nulägesbild och behov för
Holmöns utveckling****Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna nulägesbilden och behoven för Holmöns utveckling, med tillägg enligt planeringsutskottets förslag.

Ärendebeskrivning

Under sommaren 2022 gav Regeringskansliet i uppdrag till Länsstyrelsen och Trafikverket att utvärdera hur förbindelserna till och från Holmön fungerat hittills och om de bör ändras för att ske på ett hållbart och effektivt sätt (Infrastrukturdepartementet 12022/01561). Arbetet sker i dialog med Region Västerbotten, Umeå kommun och andra berörda parter.

Som en del i uppdraget har Länsstyrelsen och Trafikverket ombett Umeå kommun att genomföra en behovsanalys som ska klarlägga hur många personer som omfattas av Holmötrafiken, samt hur behoven av transporter ser ut idag och inom en lämplig planeringshorisont. En rimlig servicenivå ska bedömas liksom hur den kan åstadkommas. Behovsanalysen ska fungera som underlag för en teknisk utredning och den utvärdering av trafiken som ska återrapporteras till Regeringskansliet senast 31 maj 2023.

Bakgrund

Sedan 2020 har Umeå kommun på nytt fört dialog med Länsstyrelsen, Regionen och Trafikverket kring behovet att hitta en långsiktig lösning för Holmötrafiken. Umeå kommun har även drivit på diskussionerna om behovet av kortsiktiga lösningar, inte minst kopplat till vintertrafiken. En arbetsgrupp med representanter från respektive part har träffats ett flertal tillfällen, likaså en styrgrupp på ledningsnivå bestående av kommunalråd, landshövding, regionråd och trafikdirektör. Styrgruppen har även haft möte med tidigare infrastrukturminister Thomas Eneroth i frågan (år 2021).

Umeå kommun har under hela tiden fört nära dialog med Holmöns kommunikationsgrupp.

Umeå kommuns behovsanalys för Holmötrafiken består av en rapport som sammanfattar och tydliggör kommunens målsättningar för Holmön, samt kartlägger och analyserar transportbehoven idag och imorgon. Målen för Holmön finns sedan tidigare utpekade i strategidokumentet Holmön – Umeås utpost i Kvarken (KS 2013). Dessa har även kompletterats med de landsbygdsspecifika mål som finns utpekade i Översiktsplan Umeå kommun – tematiskt tillägg för landsbygden (KF 2018). Detta eftersom Holmön utgör en naturlig del av Umeås landsbygd.

Rapporten ger en tydlig överblick av vilken utveckling Umeå kommun ser för Holmöns framtid. Därtill är den ett viktigt kunskapsunderlag som bidrar med uppdaterade nulägesbilder om hur Holmötrafiken idag upplevs av boende och vistande, samt vilka behov av transporter som tillgodoses och inte med dagens trafiklösning.

Nulägesbilderna i rapporten bygger på en digital enkät som boende och verksamma på Holmön haft möjlighet att besvara under perioden 4 november – 4 december 2022. Totalt har 216 personer svarat. Enkäten har kompletterats med öppna dialoger på Holmöns prästgård, samt fördjupade samtal med olika målgrupper och verksamheter på ön.

Utifrån Umeå kommuns målsättningar för Holmön, och utifrån de dialoger som förts med boende och verksamma kring vilka transportbehov som finns, preciserar rapporten vilken servicenivå som är både rimlig och nödvändig idag och för den framtida utvecklingen på Holmön.

Umeå kommuns behovsanalys för Holmötrafiken

Umeå kommuns arbete med behovsanalysen visar att stabila, säkra och behovsanpassade kommunikationer är avgörande för att Holmön ska vara ett levande skärgårdssamhälle året runt. Det är nyckelfrågan i alla aspekter av utveckling, samt den enskilt viktigaste faktorn för att kommunens mål för Holmön ska uppnås.

Alla som bor på Holmön, såväl heltids-, deltid-, som fritidsboende, bidrar till Holmöns lokala ekonomi, service och utveckling. Idag vistas många deltid- och fritidsboende på ön regelbundet över hela året. En överväldigande majoritet menar dessutom att de skulle vistas mer på ön

om trafiken var mer tillförlitlig. Flertalet vill också bo permanent på ön, men tillåts inte på grund av nuvarande trafik.

Boende på Holmön upplever att trafiken försämrats väsentligt de senaste åren. Direktiv som Trafikverket påfört såväl färjetrafik som ersättningstrafik har skapat en situation som omöjliggör en fungerande dagspendling. Det handlar både om färjornas oförmåga att bryta is, om andra väderdirektiv som begränsar färjornas körförmåga, att ersättningstrafik inte får ta gods och sätts in först efter fem vardagars stillestånd i ordinarie trafik. Färjan Capella har också stora angringsproblem i Byviken vid nordostlig vind, eftersom rampen inte är anpassad till låg och högvatten. Allt som allt skapar det en orimlig situation för såväl boende, verksamma som besökande på Holmön.

Trafikverkets agerande de senaste åren visar att de inte följt det avtal som myndigheten tillsammans med Region Västerbotten, Länsstyrelsen och Umeå kommun kom överens om i samband med regeringsbeslutet från 2007 kring Holmötrafiken (N2007/3647/IR). Beslutet fastslår att Trafikverket är ansvariga för en året runt-trafik till/från Holmön och att trafiken ska bedrivas på ett sådant sätt som möjliggör utveckling.

De senaste årens trafikdirektiv som påförts Holmötrafiken har dock lett till väsentliga försämringar. Idag är det inte längre möjligt att ha en fungerande dagspendling för arbete eller skola på fastlandet. Grundförutsättningarna för att Holmön ska kunna utvecklas som skärgårdssamhälle och som besöksmål finns därmed inte med nuvarande trafik, vilket är ett allvarligt avsteg från intentionen i regeringsbeslutet.

Vidare är det oacceptabelt att Trafikverket egenhändigt tagit beslut som påverkat Holmötrafiken så mycket som införandet av helikopterns inställelsetid, utan att först samråda med berörda eller genomföra en konsekvensanalys. Det försvagar inte bara robustheten i trafiken utan också tilliten gentemot ansvariga myndigheter.

På Holmön finns ett stort engagemang bland boende och verksamma som vill vara med och bidra till att kommunikationerna fungerar på bästa sätt. Bland befolkningen finns mycket kunskap att hämta och erfarenheter att dra lärdom av. När det kommer till förändringar i trafiken är dialog en grundläggande förutsättning för att skapa långsiktigt hållbara och

fungerande transporter. Samhällsviktiga aktörers röster och behov bör dessutom ges särskild vikt i utformningen av trafiken.

Sist men inte minst, ska det understrykas att antalet folkbokförda på Holmön inte borde användas som ett argument för att undvika satsningar och förbättringar i Holmötrafiken. Både befolkningens mängden och befolkningsstrukturen bör snarare ses som ett resultat av att kommunikationerna till och från Holmön under lång tid inte levt upp till den mest grundläggande standard som behövs för att ön ska kunna utvecklas på ett hållbart sätt. Idag bor långt fler än den folkbokförda befolkningen på Holmön regelbundet året om, i form av deltidsboende och fritidsboende. Dessa gruppers behov är viktiga att beakta när Holmötrafiken planeras, eftersom det finns en stor potential i att möjliggöra för flera av dessa att bosätta sig permanent på ön.

Det mest primära som behovsanalysen tar fasta på, likt intentionen i regeringsbeslutet från 2007, är att Holmötrafiken ska möjliggöra utveckling, av såväl dagspendling, företagande och turism. Tillförlitligheten i trafiken har avgörande betydelse för hur trafiken fungerar för och upplevs av för boende och verksamma på ön. Utan tillförlitlighet finns ingen långsiktighet, vare sig det gäller persontransporter eller godstrafik. Holmötrafikens utformning måste bygga på identifierade behov och möjliggöra, snarare än hämma, utveckling.

Beslutsunderlag

Holmötrafiken – nulägesbild och behov för Holmöns utveckling

Beredningsansvariga

Jennie Bergvall Kalén, strategisk utveckling

Planeringsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Janet Ågren (S) – Att i slutet av rapporten i avsnittet Analys och slutsats (som handlar om transportbehov idag och imorgon, samt rimlig och nödvändig servicenivå), lägga till en avslutande kommentar i sista stycket: *En förutsättning för att Holmön ska ha en positiv utveckling, både idag och i framtiden, är långsiktiga och hållbara förbindelser året runt. Detta måste säkerställas på ett bättre sätt än idag.*

Propositionsordning som godkänns

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut. Planeringsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag med tillägg enligt ovan.

Beslutet ska skickas till

Trafikverket
Region Västerbotten
Länsstyrelsen

§ 5

Diarienum: KS-2022/00945

Svar på remiss: Promemorian Rapportering av uppgifter om produktionsvolym till det elektroniska registret E-PRTR**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att avge svar på remissen till Miljödepartementet enligt miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande.**Ärendebeskrivning**

Umeå kommun har fått rubricerad remiss för yttrande. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har lämnat ett förslag till yttrande till kommunstyrelsen, vilket innebär, att Umeå kommun tillstyrker förslagen till ändring i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd i syfte att göra det möjligt för Naturvårdsverket att fullgöra de nya rapporteringskraven Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 166/2006 av den 18 januari 2006 om upprättande av ett europeiskt register över utsläpp och överföringar av föroreningar och om ändring av rådets direktiv 91/689/EEG och 96/61/EG (E-PRTR-förordningen). Sista dag för Umeå kommun att besvara remissen är 4 februari 2023.

Beslutsunderlag

Remissen

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljödepartementet

§ 6

Diarienum: KS-2022/00718

**Umeå kommuns samlade yttrande SOU 2022:38
Alla tiders föräldraskap - ett stärkt skydd för barns
familjeliv****Beslut**

Kommunstyrelsens beslutar

att svara på remissen i enlighet med förslag till samlat yttrande 2022-12-20

Ärendebeskrivning

Regeringen beslutade den 10 december 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att bland annat göra en översyn av föräldraskapens regler om föräldraskap och överväga om det behöver vidtas åtgärder för att underlätta för familjer där fler än två vuxna tar föräldraansvar. Syftet med uppdraget har varit att – med utgångspunkt i barnets bästa – åstadkomma en mer sammanhållen, könsneutral och jämlik reglering om föräldraskap samt regler om föräldraansvar som är anpassade till olika familjekonstellationer.

Individ- och familjenämnden samt kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott har yttrat sig på förslaget och ställer sig sammantaget positiva till de förändringar som föreslås och innehållet i sin helhet.

Umeå kommuns yttrande i sammanfattning

Umeå kommun ställer sig sammantaget positiv till förslaget.

Umeå kommun vill särskilt framhålla de förslag som på olika sätt rör möjligheten för sociala föräldrar att ta ett utökat formellt föräldraansvar (regler kring adoption, rätt till umgänge och föräldrafullmakter).

Umeå kommun ser vissa risker ur barnets perspektiv kring förslaget att en vårdnadshavare ska kunna lämna en *föräldrafullmakt* som registreras i

folkbokföringen. Innebörden av föräldrafullmakt är att en "social förälder" med föräldrafullmakt kommer att få en mera generell behörighet liknande en vårdnadshavare att hantera frågor som rör barnet (tex i kontakter med skolan). Umeå kommun anser att fler beslutsfattare kring barnet kan öppna för större risker för att olika uppfattningar kan leda till stridigheter, tex umgängestvister. Det är viktigt att det handlar om barnets bästa och barnets rätt till umgänge och inte eventuella sociala föräldrars rätt till umgänge med barnet.

Beslutsunderlag

Missiv Ju2022/02331

Betänkande – Alla tiders föräldraskap del 1

Betänkande – Alla tiders föräldraskap del 2

Förslag till samlat yttrande 2022-12-20

Individ- och familjenämndens yttrande 2022-10-24

Individ- och familjenämndens protokollsutdrag från beslut

Jämställdhetsutskottets protokollsutdrag från beslut

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Justitiedepartementet

§ 7

Diarienum: KS-2022/01073

Justering av taxan i kollektivtrafiken

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att föreslå den regionala kollektivtrafikmyndigheten att genomföra en justering av taxan i Ultra-trafiken i enlighet med nedanstående förslag

att paragrafen justeras omedelbart.

Reservation

Ellen Ström (V) och Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag.

Ärendebeskrivning

Umeå Kommunföretag AB:s styrelse har överlämnat ett förslag till kommunstyrelsen om att föreslå den regionala kollektivtrafikmyndigheten att genomföra en justering av taxan i kollektivtrafiken.

Bakgrund

I nedanstående tabell framgår förslag till ny taxa för Ultra. Förändringen föreslås genomföras från den 1 maj år 2023.

Vår verksamhet finansieras till delar via de trafikintäkter som resandet genererar och till delar av den uppdragsersättning som kommer via Umeå kommun. Nedanstående förslag bedöms vara rimligt utifrån de utmaningar som finns inför trafikåret 2023/2024.

I normala fall är strategin vid taxejusteringar att hälften av biljettyperna justeras år 1 och resterande biljettyper år 2. Med anledning av kraftig inflation och betydande kostnadsökningar för kollektivtrafiken – varav ökade bränslepriser initialt haft den största betydelsen – föreslår vi att denna justering av taxan innefattar samtliga biljetter.

Därutöver föreslår vi att flygbusstaxan tas bort och ersätts med ordinarie Ultra-taxa i syfte att förenkla resandet till/från verksamheter och bostadsområden i östra Teg. Eftersom såväl Ultras period- som rabattkort redan idag är tillåtna på flygbussen bedöms intäktsförlusterna för denna åtgärd som marginell. Som en konsekvens av förslaget att ta bort den särskilda flygbusstaxan anpassas priserna på 24- och 72-timmarskortet.

Sedan oktober år 2021 tillåts endast köp av enkelbiljetter i lokaltrafikens bussar. Detta har gjorts i syfte att snabba på resan och i slutändan skapa en ännu attraktivare busstrafik i Umeå tätort.

Nedan redovisas förslag till förändringar. Inom parentes anges nuvarande prisnivå. Röd text innebär en förändring jämfört med idag. Vi har också lagt in en kolumn som redovisar biljetterpriserna 2011. Utifrån jämförelsen mellan 2011-års priser och föreslagna strukturen för 2023/2024 kan utläsas att taxejusteringarna varit relativt små de senaste åren.

Enkelbiljetter

	Förköp	Köp i buss	2011
Barn	18 (17)	18 (17)	12
Från 65 år	24 (23)	34 (33)	18
Vuxen	29 (28)	39 (38)	24
Ungdom	24 (23)	34 (33)	18

Rabattkortsresor

	Förköp	2011
Barn	14 (13)	9
Från 65 år	19 (18)	14
Vuxen	23 (22)	18
Ungdom	19 (18)	14

Periodkort – 30 dagar

	Förköp	Köp i buss	2011
Barn	400 (380)		425
Ungdom/Från 65 år	490 (470)		425
Vuxen	550 (530)		480

Flygbussen		Förköp	Köp i buss	
		Ultra-taxa (60)	Ultra-taxa 80 (80)	40
<i>Årskort</i>				
Barn		340 (330)		
Från 65 år		440 (420)		400
Vuxen		490 (470)		400
Ungdom		440 (420)		400
<i>Förlängda periodkort</i>				
	60 dagar	90 dagar	120 dagar	
Barn	780 (740)	1 150 (1 095)	1 490 (1420)	
Från 65 år	960 (920)	1 410 (1 355)	1 840 (1 765)	
Vuxen	1 080 (1 040)	1 590 (1 530)	2 060 (1 990)	
Ungdom	960 (920)	1 410 (1 350)	1 840 (1 765)	

Besökskort. Vi föreslår nedanstående justeringar på besökskorten.

24-timmar	65 (80)
72 timmar	140 (165)

Sammantaget bedöms ovanstående justering resultera i en helårseffekt på ca 5 % av nuvarande intäkter eller ca 5 Mkr.

Beslutsunderlag

Umeå Kommunföretag AB:s styrelseprotokoll 2022-12-05 nr 262, 4:3:1.

Förslag till justering av taxa.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag

Ellen Ström (V) - Vänsterpartiet yrkar att avslå den föreslagna justeringen av taxan i Ultra trafiken.

Lars Forsgren (SD) - Att samtliga kostnadsökningar på gruppen 65+ tas bort från förslaget.

- Att korrigerade förslaget utan kostnadsökningar på gruppen 65+ godkänns.

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Ordföranden ställer avslag mot bifall till Ellen Ströms förslag.

Kommunstyrelsen avslår det.

Ordföranden ställer avslag mot bifall till Lars Forsgrens förslag.

Kommunstyrelsen avslår det.

Reservation

Ellen Ström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Vänsterpartiet menar att en höjning av biljettpriserna skickar fel signaler till kommuninvånarna. Bussen ska vara det första alternativet till gång och cykel. Förmånlig prissättning är en avgörande faktor. Om Umeå kommun på allvar vill öka det hållbara resandet måste stora förbättringar ske på kollektivtrafikområdet. Vänsterpartiet har tidigare lyft att slopa avgifterna för barn och äldre. Att inte genomföra en höjning av taxan ligger i linje med dessa ställningstaganden.

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Beslutet ska skickas till

Regionala kollektivtrafikmyndigheten

kollektivtrafikmyndigheten@regionvasterbotten.se

karolina.filipsson@regionvasterbotten.se

§ 8

Diarienum: KS-2022/00947

Drivmedel Ultra**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att ställa sig bakom beslutet i Umeå Kommunföretag AB:s styrelse att lokaltrafikens fordon – med undantag för elbussarna – även fortsättningsvis drivs med HVO.

att under 2023 ska information om kostnadsutvecklingen för kollektivtrafiken månatligen ges till kommunstyrelsen.

Reservation

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Kollektivtrafikens administration och utförande är organiserad inom Umeå kommunföretag, UKF, men finansieringen ligger inom kommunstyrelsens budget. Vid sitt sammanträde den 7 november 2022 beslutade styrelsen för UKF att lokaltrafikens fordon – med undantag för elbussarna – även fortsättningsvis ska drivas med HVO. Detta kommer att innebära kostnadsökningar – utöver budget för kollektivtrafiken 2022 och 2023. För 2022 ser kommunstyrelsens ekonomi god ut och den bedömda kostnadsökningen för kollektivtrafiken på ca 4 mnkr utöver budgeten på 137,6 mnkr, kan hanteras inom kommunstyrelsens budgetram. Av de fyra miljonerna är ungefär hälften en konsekvens av beslutet att fortsätta med HVO-diesel och hälften en pandemieffekt i form av lägre intäkter än brukligt under våren.

För 2023 ser de ekonomiska förutsättningarna betydligt kärvare ut för kommunstyrelsen, och kommunen i stort. Därför behöver kommunstyrelsens ekonomi samt utvecklingen av kostnaderna för kollektivtrafiken noggrant följas under året. Enligt avtal kan övergång från HVO till vanlig diesel göras med tre månaders varsel.

Beslutsunderlag

Umeå kommunföretag AB protokoll 2022-11-07

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag

Lars Forsgren (SD) – att kollektivtrafikens samtliga fordon med förbränningsmotorer inte påläggs miljökrav mer begränsande än rådande lagstiftning.

-att ersättningsnivåer för drivmedel skall följa index och kostnadsutveckling utifrån billigaste alternativ.

-att kostnader som tillkommer från tidigare miljökrav i stället arbetas in som billigare biljettpris för konsumenter och att fokus i framtiden är att hålla nere biljettpriset samt kostnader för kollektivtrafik.

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer bifall mot avslag till näringslivs- och arbetsutskottets förslag. Kommunstyrelsen bifaller det.

Därefter ställer ordföranden avslag mot bifall till Lars Forsgrens yrkande. Kommunstyrelsen avslår det.

Reservation

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

Umeå Kommunföretag AB

§ 9

Diarienum: KS-2022/00138

Finans- och kraftrapport november 2022

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna Finans- och kraftrapport november 2022

Ärendebeskrivning

Med anledning av de regler och delegationer som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat om avseende finans- och kraftverksamhet rapporteras månadsvis positioner och genomförda affärer för att kommunstyrelsen ska vara uppdaterad om dessa verksamhetens positioner samt att beslutade regler och ramar följs.

Beslutsunderlag

Finans- och kraftrapport november 2022

Beredningsansvariga

Anna-Karin Nilsson

Anna Westerlund

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Olof Jansson

§ 10

Diarienum: KS-2023/00003

Anmälan av delegationsbeslut 2023-01-17

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna redovisningen av anmälda delegationsbeslut

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 2017-12-04 § 142 att samtliga beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut i kommunstyrelsens utskott 2022-12-13 – 2023-01-10
Delegationsbeslut i mark och fastighetsärenden 2022-11-01 – 2022-11-30
och 2022-12-01 – 2022-12-31
Delegationsbeslut i personalärenden 2022-10-16 – 2022-12-21

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare
Tomas Jakobsson, kommunsekreterare

Beslutet med bilaga ska skickas till

Kerstin D Persson, HR

§ 11

Diarienum: KS-2023/00002

Anmälningssärenden 2023-01-17

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna redovisningen av anmälningssärenden

Ärendebeskrivning

Protokoll

2022-06-21 Samordningsförbundet Umeåregionen

2022-10-26 Samordningsförbundet Umeåregionen

Yttranden

Umeåregionens brandsförsvars yttrande handlingsprogram Nordmalings kommun

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

§ 12

Diarienum: KS-2022/00858

Motion 13/2022: Borgerlig drop in-vigsel; Maja Westling (C)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå *motion 13/2022: Borgerlig drop in-vigsel***Ärendebeskrivning**

I en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde i oktober 2022 yrkar Maja Westling:

- Att Umeå kommun börjar med borgerlig drop in-vigsel.

Umeå kommun erbjuder par att boka borgerlig vigsel. Vigseln förrättas av en vigsselförrättare i Umeå kommun som är utsedd av Länsstyrelsen i Västerbotten. Det är ungefär 250-300 par som vigs årligen där vigseln bokats via kommunen. I ungefär två tredjedelar av dessa vigslar används Umeå kommuns vigselrym i Rådhuset. I övriga fall väljer paret att ceremonin ska hållas någon annanstans, exempelvis i bostaden, i en hyrd lokal eller någon av stadens parker. För att ingå äktenskap krävs enligt svensk lag att paret ansöker om hindersprövning hos Skatteverket. Handläggningstiden för hindersprövningen är ungefär två veckor och är en ansökan som måste göras före vigseln även om det rör sig om en drop in-vigsel, enligt motionens förslag. Man kan därför argumentera att drop in-aspekten till viss del går förlorad.

Motionären framhåller att alla inte vill ställa till med stor fest i samband med sin vigsel, och alla vill heller inte viga med religiösa förtecken så som det blir i Svenska kyrkans regi. Detta behov bör betraktas som tillgodosett med den service som redan erbjuds idag.

Vidare lyfter motionären även fram Svenska kyrkans drop-in vigslar där man erbjuder musiker, vittnen och alkoholfritt bubbel. Enligt likställighetsprincipen (2:2§ KL) ska kommuner och regioner behandla sina

medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat. Det innebär att inte bara par som vigs vid drop in-vigsel skulle erbjudas tillgång till musiker, vittnen och alkoholfritt bubbel utan det skulle gälla samtliga 250-300 par som vigs årligen, och skulle därför innebära en i sammanhanget stor kostnad som det saknas utrymme för i budget. Stadsledningskontoret föreslår kommunfullmäktige att avslå *motion 13/2022: Borgerlig drop in-vigsel*.

Beslutsunderlag

Motion 13/2022: Borgerlig drop in-vigsel; Maja Westling (C)

Beredningsansvariga

Vanessa Holmlund

Olov Häggström

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen).

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Mattias Larsson (C) med instämmande av **Maria Lindvall (L)** – Bifall till motionen

Hans Lindberg (S) – bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag att avslå motionen.

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer avslag mot bifall till motionen. Kommunstyrelsen bifaller näringslivs- och arbetsutskottets förslag att avslå motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionären

§ 13

Diarienum: KS-2022/00586

**Antagande: Detaljplan för del av Umeå 2:1 –
Hedlundaskolan****Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Detaljplan för del av Umeå 2:1 – Hedlundaskolan samt

att utöka verksamhetsområdet för vatten, spillvatten och dagvatten till att omfatta hela planområdet

Ärendebeskrivning

Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för skola i två våningsplaner samt att säkra en god skolgårdsmiljö.

Förslaget till detaljplan bedöms överensstämma med översiktsplanens intentioner och utvecklingsstrategier. Planförslaget möjliggör en ökning av elevplatser på Hedlundaskolan, inom de centrala stadsdelarna, vilket är en viktig del av fortsatt utveckling av den befintliga stadens västra delar.

Delar av planområdet ingår i det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Övrig mark inom planområdet planeras att införlivas i det kommunala verksamhetsområdet, därför krävs ett beslut i kommunfullmäktige om ett utvidgat verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten.

Beslutsunderlag

Byggnadsnämndens protokollsutdrag

Plankarta

Planbeskrivning

Samrådsredogörelse

Granskningsutlåtande

Beredningsansvariga

Hanna Jonsson, övergripande planering

Planeringsutskottets beslutsordning

Planeringsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen samt utöka verksamhetsområdet för vatten.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen bifaller planeringsutskottet förslag.

Beslutet ska skickas till

Detaljplanering, detaljplanering@umea.se

Detaljplanering expedierar därefter beslutet till

- Sökande
- De med kvarstående synpunkter
- Länsstyrelsen
- Vakin

§ 14

Diarienum: KS-2022/01036

Attestreglemente för Umeå kommun**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa reviderat attestreglemente för Umeå kommun.

Kommunstyrelsen beslutar**att ge stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram tillämpningsanvisning till attestreglementet.****Ärendebeskrivning**

Attestreglementet är en del av kommunens interna kontroll. Den interna kontrollen ska säkerställa att resurser används i enlighet med fattade beslut, att kommunens tillgångar tryggas samt att ekonomiska transaktioner bokförs korrekt enligt lag och god redovisningssed.

Attestreglementet gäller för samtliga ekonomiska transaktioner samt medel som kommunen ålagts eller åtagit sig att förvalta/förmedla för annan juridisk person. Attestreglementet gäller även för interna bokföringsorder och liknande. För vidaredelegering av personalfrågor gäller Personalnämndens delegationsordning i personal och organisationsfrågor.

Syftet med attestreglementet är att säkerställa:

- att regler för utbetalning och bokföring i samband med lön, inköp, fakturahantering och upprättande av bokföringsorder följs,
- att en rättvisande redovisning nås samt
- att oegentligheter motverkas.

Målsättningen med dessa regler för kontroll av verifikationer, är att undvika oavsiktliga eller avsiktliga fel och därigenom säkerställa att transaktioner som bokförs är korrekta.

I detta reviderade attestreglemente har förtydliganden gjorts jämfört med tidigare attestreglemente (beslutat 2016-04-25), bland annat vad gäller roll- och ansvarsfördelning, attestantens ansvar, begränsningar av attestbehörighet, delegationer och konsekvenser om attestreglementet inte följs.

Attestreglementet gäller för Umeå kommuns styrelse och nämnder. Samtliga hel- och majoritetsägda kommunala bolag ska utfärda ett regelverk för attester.

Beslutsunderlag

Attestreglemente Umeå kommun, rev 2022-11-25

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör
Malin Westerberg Blom, redovisningschef

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen bifaller näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Lena Höök Gustafsson
Malin Westerberg Blom

§ 15

Diarienum: KS-2022/00125

Umeå kommuns resepolicy

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Umeå kommuns resepolicy enligt bilaga.

att uppdra till personalnämnden samt Umeå Kommunföretag AB/helägda dotterbolag att upparbeta och fastställa riktlinjer som möjliggör att fastställd resepolicy får genomslag i kommunorganisation och kommunala bolag.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna ändringsyrkanden.

Ärendebeskrivning

Personalnämnden överlämnade 2022-02-15 förslag till resepolicy med riktlinjer för tjänsteresor. Förslaget återremitterades vid kommunfullmäktiges sammanträde den 28 mars 2022. Orsak till återremiss var enligt kommunfullmäktiges beslut dels att dokumentets struktur skulle ses över i enlighet med fastställd riktlinje för styrande dokument dels att synpunkter skulle inhämtas från de kommunala bolagen.

En översyn av dokumentets struktur har genomförts där policydelen skiljts från riktlinjedelen. I det reviderade förslaget till policy tydliggörs det förhållningsätt som ska vara gällande vid tjänsteresor, i förslaget till policy tydliggörs även att kommunfullmäktige ger Personalnämnden respektive UKF mandat att ta fram, besluta om och revidera riktlinjer för tjänsteresor för kommunorganisation respektive bolagskoncern.

Efter dokumentöversynen har förslaget till resepolicy lämnats på remiss till de kommunala bolagen. Umeå kommunföretag AB inkom den 10 nov med följande remissyttrande:

UKF och de helägda dotterbolagen anser att föreslagen resepolicy är logisk och att respektive bolag, inom ramen för föreslagen resepolicy, kan utfärda ändamålsenliga reseriktlinjer anpassade för bolagens verksamheter och behov.

Baserat på detta remissyttrande överlämnas nu resepolicyen för fastställande av kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Umeå kommuns resepolicy

Beredningsansvariga

Josefine Wigström

Ida Lundström

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Anders Ågren (M) – Under rubriken "Förhållningssätt" ändringsyrkanden enligt nedan:

- Efter tredje meningen i det andra stycket, så stryks all övrig text samt ringarna med symboler.
- Ersätts med följande text:

För resor upp till ca 5 km

1. Vid resor med destination inom 15 minuter väljs cykel eller gång i första hand.
2. I andra hand väljs resa med kollektivtrafik (buss).
3. Om fordonsresa är nödvändig används fordon som tillhandahålls av Umeå kommun. Samåkning ska ske där det är möjligt.

För resor längre än 5 km

1. Kollektivtrafik (tåg eller buss) är första alternativ för resor upp till 50 mil.
2. Om fordonsresa är nödvändig används fordon som tillhandahålls av Umeå kommun. Samåkning ska ske där det är möjligt.

3. Flyg kan väljas för längre resor än 50 mil samt till de destinationer där tåg eller buss i linjetrafik inte utgör ett realistiskt alternativ.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag *mot* Anders Ågrens (M) förslag.
Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna ändringsyrkanden.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Nils Seye Larsen (MP) med instämmande av **Hans Lindberg (S)** och **Ellen Ström (V)** - En redaktionell ändring angående bubblorna med reseslag så att tågikonen flyttas så den ligger till höger om bussikonen.

Anders Ågren (M) med instämmande av **Veronica Kerr (KD)** och **Maria Lindvall (L)** - enligt ändringsyrkanden i näringslivs- och arbetsutskottet, se ovan.

Lars Forsgren (SD) - att "minska miljö- och klimatpåverkan samt" stryks från stycket under "Syfte"

-att all text under stycket "Förhållningssätt" stryks och ersätts med "*Umeå kommun skall vara en god förebild när det gäller ekonomiskt hållbart resande där anställda och förtroendevalda skall göra väl avvägda val vid planering och genomförande av resor i tjänsten. Vid val av resa skall ekonomi och tidsåtgång värderas högst. Dessa faktorer är oftast relaterade då personalkostnader för anställda är avsevärt högre än biljettpris eller bränslepris för själva resan. Lägg där till förluster i kompetens på grund av ökad restid, om man väljer ett mer ineffektivt färd sätt. Förtroendevalda som utnyttjar resor i tjänsten kan dock överväga långsammare färd sätt då fast arvode och avsaknad av värdefull kompetens inte är relevanta faktorer. Digitala möten skall alltid föredras om möjligt.*"

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer bifall mot avslag till näringslivs- och arbetsutskottets förslag. Kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Därefter ställer ordföranden bifall till Nils Seye Larsens m fl förslag.
Kommunstyrelsen bifaller det.
Ordföranden ställer avslag mot bifall till Anders Ågrens m fl förslag.
Kommunstyrelsen avslår det.
Ordföranden ställer avslag mot bifall till Lars Forsgrens förslag.
Kommunstyrelsen avslår det.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna ändringsyrkanden.

Beslutet ska skickas till

Umeå kommunföretag
Personalnämnden

§ 16

Diarienum: KS-2022/01074

Avfallstaxa 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta avfallstaxa enligt bilaga för Umeå kommun från och med 2023-02-01 och tills vidare

att avgiften ska erläggas till Umeå vatten och avfall AB

att paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Förslaget inbegriper en högre höjning än normalt vilket kan förklaras av kraftig inflation. VA verksamheten är hårt reglerad, vilket innebär att taxan ska spegla bolagets kostnader och därmed inte får generera överskott utöver det utrymme som finns att fondera för framtida investeringar.

Förslaget till kommande taxa innebär att samtliga avgifter i taxan kommer att höjas och det kommer att generera en intäktsökning på ungefär 28%. Taxehöjningen är nödvändig för att undvika stora underskott i verksamheten de kommande åren.

Umeå kommunföretag AB föreslår efter förslag från Vakin att kommunfullmäktige beslutar att anta ny avfallstaxa från 2023-02-01.

Beslutsunderlag

Umeå Kommunföretag AB:s styrelseprotokoll 2022-12-05, nr 262, p 4:6.
Vakins förslag till ny avfallstaxa 2022-11-11.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen bifaller tjänsteskrivelsens förslag att föreslå kommunfullmäktige att anta avfallstaxa enligt Umeå kommunföretags förslag.

Beslutet ska skickas till

Vakin

§ 17

Diarienum: KS-2023/00031

Delegering till Umeå vatten och avfall AB det kommunala ansvaret för insamling av förpackningar vid återvinningsstationer och fastighetsnära insamling hos hushållen**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att delegera till Umeå vatten och avfall AB det kommunala ansvaret för insamling av förpackningar vid återvinningsstationer och fastighetsnära insamling hos hushållen.

Ärendebeskrivning

Regeringen beslutade sommaren 2022 om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Det är en stor reform som innebär att kommunerna står inför ett omfattande förändringsarbete med många viktiga beslut att fatta. Följande hållpunkter är centrala:

1. 1 januari 2024: Kommunerna får ansvar för insamling av förpackningar från hushåll genom fastighetsnära insamling eller lättillgängliga insamlingsplatser.
2. 1 januari 2026: Kommuner ska ordna separat insamling av förpackningar på torg och i parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gatu renhållningslagen.
3. 1 januari 2027: Kommuner ska ordna separat insamling av förpackningar fastighetsnära och från verksamheter som är samlokaliserade med hushåll och som anmält att man vill ha kommunal insamling. Kommuner ska också ordna insamling av förpackningar vid lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande förpackningar.

De nya bestämmelserna innebär att kommunerna tar över det operationella ansvaret för insamlingen av förpackningsavfall men även för

information till hushållen om förebyggande och sortering av förpackningsavfall.

Senast den 1 januari 2027 ska fastighetsnära insamling vara införd för hushållen. De vanligast förekommande förpackningsslagen (papper, plast, metall och glas) ska alltid samlas in fastighetsnära. Skrymmande förpackningar av papper och plast ska samlas in på lättillgängliga insamlingsplatser och övriga förpackningsmaterial (trä, keramik, textil o. dyl.) på kommunens återvinningscentral (ÅVC). Kommunen ska ta emot alla förpackningsmaterial på en ÅVC.

Alla verksamheter ges ansvar att hantera sitt förpackningsavfall. Den producentansvarsorganisation som har störst marknadsandel blir skyldig att ordna mottagningsplatser för förpackningsavfall från verksamheter. Den producentansvarsorganisationen är även ansvarig för att informera verksamheterna. Verksamheter ska kunna lämna sitt avfall på en mottagningsstation i sin kommun utan avgift, oavsett volym och frekvens. De verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserade med hushållen, dvs. verksamheter som tillsammans med hushåll använder behållare och andra anordningar tillsammans med hushåll för hantering av avfall på, eller i anslutning till, en fastighet, får möjlighet att välja kommunen som ansvarig för insamlingen av förpackningsavfallet. Det valet görs genom en anmälan till kommunen vid den tidpunkt som kommunen bestämmer i kommunala föreskrifter.

Från den 1 januari 2026 ska kommunerna samla in vanligt förpackningsavfall separat på torg eller i parker som är över 2 000 kvadratmeter och där det förekommer betydande mängder förpackningsavfall.

I dagsläget finns inget uppdrag att Umeva ska hantera det kommunala ansvaret för insamling av förpackningar vid återvinningsstationer eller fastighetsnära hos hushållen. Umeva föreslår att insamlingsansvaret på torg, parker och andra populära platser ligger kvar hos kommunen enligt gatu- och renhållningsansvaret.

Förslag till beslut

Umeå kommunfullmäktige delegerar till Umeva det kommunala ansvaret för insamling av förpackningar vid återvinningsstationer och fastighetsnära insamling hos hushållen.

Beslutsunderlag

Missiv Umeva 2022-12-21

Tjänsteskrivelse 2022-12-02

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen bifaller näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Umeva

Robert Hansson, vd Vakin

§ 18

Diarienum: KS-2023/00032

**Fortsatt samverkan med Vännäs kommun kring
framtidens vattenförsörjning****Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att Umeå kommun ska fortsätta samverka med Vännäs kommun för att utreda förutsättningarna för en framtida gemensam vattenförsörjning, ur Umeälvsåsen i Vännäs kommun. Utredningarna genomförs för en fortvarig vattenförsörjning eller för att säkra tillgången på reservvatten

att Vakin och Vännäs kommuns tjänstemän får i uppdrag att ta fram ett principförslag på hur kostnader och andra resursbehov som krävs för kommande utredningar skall fördelas mellan Vännäs kommun och Vakin så snart som möjligt, dock senast 1 mars 2023.

att frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt skall lyftas för beslut till kommunfullmäktige i den kommun som berörs eller då det är nödvändigt i båda de samverkande kommunerna.

Ärendebeskrivning

Det regionala bolaget Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin) ägs av Vindelns, Nordmalings och Umeå kommun. Vakin har i uppdrag att säkerställa ägarkommunernas ansvar för allmänna vattentjänster och avfallshantering.

På uppdrag av Umeå kommun arbetar Vakin därmed också med att säkra vattenförsörjningen inom kommunen. Bolaget har därför, sedan 2017 i samverkan med Vännäs kommun, undersökt om Umeälvsåsen inom Vännäs kommun kan användas som reservvattentäkt för att säkerställa vattenförsörjningen av tätorterna i Umeå och Vännäs.

Sedan 2017 har befolkningen fortsatt att öka i Umeå och sedermera även förbrukningen av dricksvatten. Under rådande förhållanden och tillväxt

finns kapacitet i nuvarande vattenförsörjningssystem för att försörja Umeå tätort med dricksvatten fram till ca 2050. Behovet har därmed utvidgats från att inledningsvis omfatta reservvattenförsörjning till att i nuläget också inkludera en utökad kapacitet för den kontinuerliga vattenförsörjningen av Umeå tätort. Vännäs kommun har också en god tillväxt men lider inte av en förestående kapacitetsbrist. Behov av att lösa reservvattenförsörjningen av Vännäs tätort kvarstår.

Undersökningarna av Umeälsåsen i Vännäs kommun har hittills genomförts i god dialog och samverkan med berörda fastighetsägare, Vännäs kommuns tjänstemän, tillsynsmyndigheter och förtroendevalda i både Umeå och Vännäs kommun. De har bedrivits strukturerat och inkluderat både nödvändiga teoretiska studier och praktiska undersökningar av grundvattenförekomsten. I nuläget pågår provpumpningar av grundvatten ur ett antal etablerade brunnar längs Umeälsåsen för att bättre bedöma vattentäktens kapacitet och grundvattnets kvalitet. Undersökningen av de grundläggande tekniska förutsättningarna beräknas slutföras under 2023/2024.

Sammantaget är utfallet av de undersökningar som har genomförts mycket positivt. Grundvattenförekomsten är riklig, har en stor sammanhållen utbredning och levererar ett grundvatten som sannolikt kan beredas till dricksvatten. Vattentäkten är därmed mycket lovande för den framtida vattenförsörjningen ur ett tekniskt perspektiv.

Ett system för vattenförsörjning består av många delar och kräver olika typer av tillstånd och skydd. En eventuell exploatering av Umeälsåsen kräver därmed, förutom en undersökning av de tekniska förutsättningarna, ett flertal andra fördjupade undersökningar och tillståndsprocesser. En eventuell anläggning skall dessutom finansieras, byggas, skötas om och utvecklas.

Fortsatt samverkan

Det finns många aspekter som behöver tas i beaktan och utredas inför ett eventuellt beslut om att nyttja Umeälsåsen för grundvattenuttag och om att anlägga nödvändig infrastruktur för vattenproduktion och distribution. Några av de mer väsentliga inkluderar:

- Behov av förstärkt grundvattenbildning via infiltration av ytvatten
 - Uttagspunkter i Umeälv och/eller Vindelälven?
 - Placering av infiltrationsdammar för grundvattenförstärkning?
- Skydd och rättigheter av grundvattenförekomst och anläggningar
 - Upprättande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter
 - Tillstånd för uttag av vatten
 - Påverkan på fastighetsägare, näringsidkare och friluftsliv
- Lokalisering, placering av
 - Uttagsbrunnar för grundvatten
 - Vattenverk och andra nödvändiga anläggningar
 - Överförings- och distributionsledningar
- Synergier och komplement till befintlig infrastruktur för vatten och avlopp
 - Kan utvalda befintliga anläggningar för vatten och avlopp avvecklas?
 - Skapas förutsättningar för exploatering av ny bebyggelse och företagande?
 - Uppstår andra samordningsvinster av en ny VA-infrastruktur?
- Ägande, finansiering och fortvarigt samarbete
 - Hur ordnas finansiering och ägande av de nya anläggningstillgångarna?
 - Hur ordnas drift och underhåll av anläggningstillgångarna?
 - Hur fördelas kostnader för fortvarigt nyttjande?

Då dessa aspekter ska utredas krävs en kontinuerlig information och samverkan med många intressenter såsom fastighetsägare, näringsidkare, kommunala tjänstemän, tillståndsmyndigheter och den politiska ledningen i Vännäs och Umeå kommun. Ett antal av aspekterna inkluderar tillståndprocesser och civilrättsliga frågor gällande markrättigheter. Sådana ärenden kräver omfattande dokumentation, tar lång tid och kräver förhandlingar. Det kommer att krävas både ekonomiska och personella resurser för detta arbete. Av dessa anledningar är det viktigt att den politiska ledningen i respektive kommun fattar beslut om en fortsatt samverkan mellan Umeå kommun (via Vakin) och Vännäs kommun.

Ett sådant beslut handlar främst om att ge tjänstemännen inom de berörda kommunala organisationerna mandat att fortsätta utreda förutsättningarna för en framtida gemensam vattenförsörjning. Nödvändiga beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska avgöras av kommunfullmäktige i respektive kommun.

Beredningsansvariga

Robert Hansson, vd Vakin
Margaretha Alfredsson, stadsdirektör Umeå kommun
Karolina Johansson, kommunchef Vännäs kommun

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen bifaller näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Robert Hansson, vd Vakin
vannas.kommun@vannas.se